

RAPORT KOŃCOWY

WYPADEK 1178/20

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

UL. CHAŁUBIŃSKIEGO 4/6, 00-928 WARSZAWA | TELEFON ALARMOWY 500 233 233

RAPORT KOŃCOWY

WYPADEK

ZDARZENIE NR – 1178/20

STATEK POWIETRZNY – Paralotnia Advance Jota 26

DATA I MIEJSCE ZDARZENIA 9 maja 2020 r. Góra Żar

Niniejszy Raport jest dokumentem prezentującym stanowisko Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych dotyczące okoliczności zdarzenia lotniczego, jego przyczyn i zaleceń dotyczących bezpieczeństwa, który został sporządzony na podstawie informacji znanych w dniu jego sporządzenia.

Badanie może zostać wznowione w razie ujawnienia nowych informacji lub zastosowania nowych technik badawczych, które mogą mieć wpływ na zmianę sformułowań dotyczących przyczyn, okoliczności i zaleceń dotyczących bezpieczeństwa zawartych w Raporcie.

Badanie zdarzenia prowadzone było jedynie w celu zapobiegania wypadkom i incydentom w przyszłości w oparciu o obowiązujące przepisy prawa międzynarodowego, Unii Europejskiej i krajowego. Badanie zostało przeprowadzone bez stosowania prawnej procedury dowodowej, obowiązującej inne organy zobowiązane do podejmowania działań w związku ze zdarzeniem lotniczym.

Komisja nie orzeka, co do winy i odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 5 ust. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im [...] oraz art. 134 Ustawy Prawo Lotnicze, sformułowania zawarte w Raporcie nie mogą być traktowane, jako wskazanie winnych lub odpowiedzialnych za zaistniałe zdarzenie. W związku z powyższym wykorzystywanie Raportu do celów innych niż zapobieganie wypadkom i incydentom lotniczym, może prowadzić do błędnych wniosków i interpretacji.

Raport został sporządzony w języku polskim. Inne wersje językowe mogą być sporządzane jedynie w celach informacyjnych.

WARSZAWA 2020

Numer ewidencyjny zdarzenia:	1178/20			
Rodzaj zdarzenia:	Wypadek			
Data zdarzenia:	9 maja 2020 r.			
Miejsce zdarzenia:	Góra Żar			
Rodzaj, typ statku powietrznego:	Paralotnia Advance Jota			
Użytkownik / Operator SP:	Prywatny			
Dowódca SP:	Pilot paralotniowy			
Liczba ofiar / rodzaj obrażeń:	Śmiertelne	Poważne	Lekkie	Bez obrażeń
	-	1	-	-
Władze krajowe i zagraniczne poinformowane o zdarzeniu	ULC			
Kierujący badaniem:	Jacek Bogatko			
Podmiot badający:	PKBWL			
Pełnomocni Przedstawiciele i ich doradcy:	-			
Skład zespołu badawczego:	Nie wyznaczono			
Forma dokumentu zawierającego wyniki:	Raport końcowy			
Zalecenia:	Nie ma			
Adresat zaleceń:	Nie dotyczy			
Data zakończenia badania:	2020 r.			

1. Rodzaj zdarzenia:

Wypadek.

2. Badanie przeprowadził:

PKBWL

3. Data i czas lokalny zaistnienia zdarzenia:

9 maja 2020 r. godzina około 13:00 LMT.

4. Miejsce startu i zamierzonego lądowania:

Północne startowisko na Górze Żar, lotnisko Żar.

5. Miejsce zdarzenia:

Północne startowisko na Górze Żar.

6. Typ operacji:

Lot rekreacyjny.

7. Faza lotu:

Start.

8. Warunki lotu:

VMC, dzień.

9. Czynniki pogody:

Brak wiatru gradientowego, występowały podmuchy termiczne.

Warunki atmosferyczne miały wpływ na zaistnienie zdarzenia.

10. Organizator lotów:

Prywatny.

11. Dane dotyczące dowódcy statku powietrznego:

Pilot paralotniowy mężczyzna lat 45 posiadający świadectwo kwalifikacji, nalot na paralotniach kilkaset godzin. Pilot lata od 2010 r. W roku 2020 wykonał nalot około 30 h.

12. Obrażenia załogi:

W wyniku zdarzenia pilot odniósł poważne obrażenia ciała.

13. Opis przebiegu i analiza zdarzenia:

W dniu 9 maja 2020 r. na startowisko północne na górze Żar przybył pilot paralotni z zamiarem wykonania lotu rekreacyjnego. W dniu zdarzenia warunki meteorologiczne do startu były trudne. Starty odbywały się na kierunku północnym. Brak wiatru gradientowego powodował, że starty do lotu odbywały się chwili, kiedy występowały podmuchy termiczne. Konsekwencją tego były odchyłki wiatru od kierunku północnego spowodowane ruchem powietrza w kominie termicznym (ruch zgodny z ruchem wskazówek zegara). W związku z tym około połowa wykonywanych startów była nieudana - „spalona”. Po sprawdzeniu kierunku wiatru przyziemnego na wskaźnikach rozmieszczonych na startowisku pilot paralotni podjął decyzję o wykonaniu startu. Podczas podnoszenia skrzydła uchwyt prawej sterówki wyslizgnął mu się z ręki i zatrzasnął się na magnesie mocującym. Pilot miał założone na dłonie grube narciarskie rękawice, które były wykonane ze śliskiego materiału, co uniemożliwiło mu to ponowne uchwycenie uchwytu sterówki i odzyskanie kontroli nad skrzydłem. Skrzydło podniosło się asymetrycznie (odchylone w prawo) dodatkowo zmienił się kierunek wiejącego wiatru na zachodni (z prawej strony). W konsekwencji skrzydło zaczęło się przemieszczać z dużą prędkością w prawo, co doprowadziło do uderzenia pilota paralotni w metalowy płot znajdujące się po prawej stronie startowiska (ogrodzenie zbiornika elektrowni szczytowo-pompowej) (rys. 1).

Rys.1. Szkic przebiegu zdarzenia [Źródło: pilot paralotni]

W trakcie zderzenia z płotem pilot paralotni odniósł poważne obrażenia ciała
Paralotnia Advance Jota 26 było po przeglądzie długości linek.

14. Przyczyny zdarzenia:

Utrata kontroli nad paralotnią na skutek wyślizgnięcia się prawej sterówki z ręki pilota paralotni w trakcie startu w chwili, gdy przez startowisko przemieszczał się komin termiczny.

15. Czynniki sprzyjające zaistnieniu zdarzenia:

Pilot miał założone na dłonie rękawice narciarskie wykonane z grubego i śliskiego materiału.

16. Wydane zalecenia bezpieczeństwa:

Nie wydano.

17. Propozycje zmian systemowych i/lub inne uwagi i komentarze:

Nie ma.

18. Załączniki:

Brak.

KONIEC

Kierujący zespołem badawczym

Podpis na oryginale